

in brez njega) in sicer navadno, močnejše in slabeje hasano z uporabo patronskih pušic z normalnim, močnejim ali slabejim robom. Razpečavo lovskih patron erarične zaloge imajo upravičeni prodajalci smodnika, kjer se tudi lahko vpogleda cenik. Razne, uporabljajoče normalne in močnejše polnitve se razvijajo iz tarifa. Z normalno basanimi patroni erarične zaloge strelja se lahko brez bojazni z vsako za navaden smodnik urejeno lovsko puško, ako je sicer ta puška v redu; patrone z močnejšo polnitvijo so pa le za take puške, katere so se z brezdimnim smodnikom posebej preskusile in zastrelile. Patrone z navadno polnitvijo so v škrlatnorudečih one z močnejšo polnitvijo pa v svitlomodrih pušicah. Patrone z erarične zaloge imajo poseben utisek ter na dnu pušice ime „Wöllersdorf“. Vse vrste patron so v malih kartonih po 10 komadov zavite ter se smejo prodajati le v teh, uradno zaprtih originalnih zavojih. Veliki kartoni obsegajo po 5 malih kartonov. Na zavojih je, razun kalibra patron ter kakovosti roba (slab, normalen močan), označena tudi teža smodniške polnitve ter pri popolnoma gotovih patronih tudi številka šrota.

Kmetijstvo.

Črni palež.

Zadnjič je vodstvo „Kmetijskokemičnega poskuševališča v Ljubljani“ obelodanilo po listih naslednji poziv:

Trtna bolezen „črni palež“, katero povzročuje neka glivica (*Spaceloma ampelinum*), pričela se je močno širiti po dolenjskih vinogradih in to posebno v črnomaljskem in krškem okraju. Ta bolezen ni napadla samo domačih trt, ampak tudi ameriške (*Solonis* in *Riparia*) in na ameriške podlage precepljene vrste, kakor veltlinca, modro frankinjo, muškateleca itd. Opozarjamo naše vinogradarje z ozirom na to, da se določi, kako se je ta precej nevarna bolezen po Dolenjskem že razširila, da pošljejo sumljive grozdice, listje in mladike „Kmetijskokemičnemu preskuševališču za Kranjsko v Ljubljani“, katero iz vršnje preiskave za gospodarske škodljivce brezplačno.

Ta poziv naj bil našel obilo odmeva, saj doslej se je naš vinogradnik le jako malo menil za to novo trtno bolezen.

Popolnega boja tej bolezni dozdej še niso napovedali, dasi je nastopila v taki meri, da v resnici grozi s smrtjo sedanjemu vinogradništvu. — S kakim upom gleda vinogradnik spomladi, ko trta ozeleni z zarodom obložene poganjke, toda kmalu ga mine vse veselje. Že več let sem, ob času cvetja vedno dežuje, da že v tem času zgine več kot polovica zaroda; pa to še ni vse, pač pa pride še zdaj najhujše. — Zdaj treba žvepljati proti grozdnim plesnobim, škropiti proti peronospori itd. in treba bo tudi z vso močjo upreti se zgoraj omenjeni bolezni.

Črni palež, tudi pika ali koze imenovan, prikaže se spomladi takoj po cvetu, da celo pred cvetom se že prikaže, koder je močno razširjen. Pokaže se na listju, pognankah in grozdu. Listje postane črnkasto, luknjičavo, se začne sukati in se slednjič posuši. Pognanki so, kakor bi bili zgriženi ali obžgani, se sučejo in v rasti popol-

noma zastanejo; jagode so skraja črnopikaste in slednjič popolnoma očrni, ter se posuše navadno s pecljem vred. — Ker se ta bolezen zlasti po ljutomerskih goricahtako močno širi in to posebno še v starih močno delanih gostih vinogradih, treba bo se proti tej uničevalki z vso močjo upreti.

Poznam vinograd, ki je zelo skrbno obdelan, bil lansko leto te bolezni skoraj čisto prost, le tu pa tam na par trsah bila je ta bolezen poznati. — Letos pa je temu drugače. Grozdne plesnobe je vinograd vsled marljivega večkratnega žvepljanja dozdej popolnoma obvarovan, pač pa moram priznati, da je črni palež uničil letos dobre dve tretjini trgatve; to pa vključ z zelo močnemu škropljenju. Posebno pa trpe na tej bolezni pognanki. — Skoraj lahko rečem, da je vinograd brez trtne uši uničen. — Slučajno je to tudi po drugih vinogradih. S čim se hočemo torej upirati tej bolezni? Žalibog še za to bolezen nimamo zanesljivega sredstva, pač pa se priporoča sledeče:

1.) Umivanje trsja s stanjšano žvepleno kislino, in sicer vzamejo nekateri na 100 litrov vode 1—2 litra žveplene kisline; pravil mi je neki strokovno izobraženi gospod, da vzame za 100 litrov vode 10 litrov žveplene kisline in baje s prav dobrim uspehom. To umivanje vrši se zgodaj na spomlad, meseca februarja in marca, in sicer na ta način, da se trte starega lubada popolnoma osnažijo, potem z omenjeno tekočino s čopičem po trsju namaže, ne oziraje se na oči trsa. — Ker se žveplena kislina z vodo zelo naglo spaja, treba biti pri tem delu človeku zelo pozornemu. Vlija se vedno žveplena kislina v vodo ne pa obratno.

2.) Umivanje trsja z 50 litrov zelene galice, 50 litrov vode, kateri zmesi prilijejo še nekateri 1 liter žveplene kisline.

3.) Obiranje bolanih delov trte, ter sežiganje istega,

Slednje pač lahko stori vsak vinogradnik. Ob času pletve naj bi se viničarjem strogo naročilo obirati bolane dele, in iste ne pustiti ležati po vinogradih, a jih celo v šopih na trs vesiti, temveč sproti sežgati. To pa naj bi storili vsi vinogradarji, ne samo eden ali dva, ker tako bi se uspešneje branili bolezni. Kdor bo pa sam še tako pridno zatiral golazen, njegov sosed pa jo bo redil, ne bo dosegel ničesar.

To so torej do zdaj znana sredstva, med katerimi je najcenejše ter zelo priporočljivo obiranje in požiganje bolanih delov. — Vinogradarji, poprimite se jih vsi, zakaj če se ta bolezen vsled zanemarjanja naseli v novih, tako dragih nasadih, uniči ne le pridelek sam, pač pa celi nasad.